

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI

/ POZIOM PODSTAWOWY /

- Wymagania **konieczne (K)** dotyczą zagadnień elementarnych, stanowiących swego rodzaju podstawę, zatem powinny być opanowane przez każdego ucznia.
- Wymagania **podstawowe (P)** zawierają wymagania z poziomu (K) wzbogacone o typowe problemy o niewielkim stopniu trudności.
- Wymagania **rozszerzające (R)**, zawierające wymagania z poziomów (K) i (P), dotyczą zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych.
- Wymagania **dopelniające (D)**, zawierające wymagania z poziomów (K), (P) i (R), dotyczą zagadnień problemowych, trudniejszych, wymagających umiejętności przetwarzania przyswojonych informacji.
- Wymagania **wykraczające (W)** dotyczą zagadnień trudnych, oryginalnych.

Poniżej przedstawiony został podział wymagań na poszczególne oceny szkolne:

- ocena dopuszczająca – wymagania na poziomie (K)
- ocena dostateczna – wymagania na poziomie (K) i (P)
- ocena dobra – wymagania na poziomie (K), (P) i (R)
- ocena bardzo dobra – wymagania na poziomie (K), (P), (R) i (D)
- ocena celująca – wymagania na poziomie (K), (P), (R), (D) i (W)

I. LICZBY RZECZYWISTE

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ** jeśli:

• podaje przykłady liczb pierwszych, parzystych i nieparzystych
• rozpoznaje liczby całkowite i liczby wymierne wśród podanych liczb
• podaje przykłady liczb całkowitych i wymiernych
• odczytuje z osi liczbowej współrzędną danego punktu i odwrotnie: zaznacza punkt o podanej współrzędnej na osi liczbowej
• wykonuje działania na liczbach wymiernych
• wskazuje liczby niewymierne wśród podanych liczb
• wskazuje wśród podanych liczb w postaci dziesiętnej liczby wymierne oraz niewymierne
• wyznacza rozwinięcie dziesiętne ułamków zwykłych
• zamienia skończone rozwinięcia dziesiętne na ułamki zwykłe
• oblicza wartość pierwiastka drugiego i trzeciego stopnia z liczby nieujemnej
• oblicza wartość pierwiastka trzeciego stopnia z liczby rzeczywistej
• oblicza wartość pierwiastka nieparzystego stopnia z liczby rzeczywistej
• oblicza wartość potęgi liczby o wykładniku naturalnym i całkowitym ujemnym
• zapisuje i odczytuje liczbę w notacji wykładniczej
• szacuje wyniki działań (proste przykłady)
• oblicza procent danej liczby
• poprawnie używa w wypowiedzi pojęć: procent, punkt procentowy
• stosuje obliczenia procentowe w zadaniach praktycznych dotyczących płac, podatków, rozliczeń bankowych (proste zadania)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ** jeśli opanował poziom (K) oraz dodatkowo:

• podaje dzielniki danej liczby naturalnej
• przeprowadza proste dowody dotyczące podzielności liczb
• konstruuje odcinki o długościach niewymiernych (proste przykłady)
• zaznacza na osi liczbowej punkt odpowiadający liczbie niewymiernej (proste przykłady)
• przedstawia ułamki dziesiętne okresowe w postaci ułamków zwykłych (proste przykłady)
• wyłącza czynnik przed znak pierwiastka (proste przykłady)

• włącza czynnik pod znak pierwiastka (proste przykłady)
• wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki, stosując prawa działań na pierwiastkach (proste przykłady)
• wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki nieparzystego stopnia z liczb rzeczywistych, stosując prawa działań na pierwiastkach (proste przykłady)
• stosuje twierdzenia o działaniach na potęgach do obliczania wartości wyrażeń (proste przykłady)
• stosuje twierdzenia o działaniach na potęgach do upraszczania wyrażeń algebraicznych (proste przykłady)
• wykonuje działania na liczbach zapisanych w notacji wykładniczej (proste przykłady)
• szacuje wyniki działań
• oblicza, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
• wyznacza liczbę, gdy dany jest jej procent
• zmniejsza i zwiększa liczbę o dany procent
• stosuje obliczenia procentowe w zadaniach praktycznych (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• przeprowadza proste dowody dotyczące podzielności liczb
• konstruuje odcinki o długościach niewymiernych (trudniejsze przykłady)
• wykazuje, dobierając odpowiednio przykłady, że suma, różnica, iloczyn oraz iloraz liczb niewymiernych nie musi być liczbą niewymierną (proste przykłady)
• przedstawia ułamki dziesiętne okresowe w postaci ułamków zwykłych (trudniejsze przykłady)
• włącza czynnik przed znak pierwiastka (trudniejsze przykłady)
• włącza czynnik pod znak pierwiastka (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki, stosując prawa działań na pierwiastkach (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki nieparzystego stopnia z liczb rzeczywistych, stosując prawa działań na pierwiastkach (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenia o działaniach na potęgach do obliczania wartości wyrażeń (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenia o działaniach na potęgach do upraszczania wyrażeń algebraicznych (trudniejsze przykłady)
• wykonuje działania na liczbach zapisanych w notacji wykładniczej (trudniejsze przykłady)
• stosuje obliczenia procentowe w zadaniach praktycznych (trudniejsze przykłady)
• stosuje obliczenia procentowe w zadaniach praktycznych dotyczących płac, podatków, rozliczeń bankowych (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **BARDZO DOBRĄ**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• zaznacza na osi liczbowej punkt odpowiadający liczbie niewymiernej (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykazuje, dobierając odpowiednio przykłady, że suma, różnica, iloczyn oraz iloraz liczb niewymiernych nie musi być liczbą niewymierną (trudniejsze przykłady)
• stosuje obliczenia procentowe w zadaniach praktycznych dotyczących płac, podatków, rozliczeń bankowych (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące liczb rzeczywistych

II. JĘZYK MATEMATYKI

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• posługuje się pojęciami: zbiór, podzbiór, zbiór pusty, zbiór skończony, zbiór nieskończony
• rozróżnia pojęcia: przedział otwarty, domknięty, lewostronnie domknięty, prawostronnie domknięty, nieograniczony
• zapisuje przedział i zaznacza go na osi liczbowej
• odczytuje i zapisuje symbolicznie przedział zaznaczony na osi liczbowej
• zapisuje symbolicznie sumę przedziałów
• sprawdza, czy dana liczba rzeczywista jest rozwiązaniem nierówności
• rozwiązuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
• zapisuje zbiór rozwiązań nierówności w postaci przedziału
• mnoży sumę algebraiczną przez sumę (proste przykłady)
• stosuje odpowiedni wzór skróconego mnożenia do wyznaczenia kwadratu sumy lub różnicy oraz różnicy kwadratów
• oblicza wartość bezwzględną danej liczby (proste przykłady)
• rozróżnia pojęcia: błąd bezwzględny, błąd względny przybliżenia

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• wymienia elementy danego zbioru oraz elementy do niego nienależące
• wymienia liczby należące do przedziału, spełniające zadane warunki (proste przykłady)
• rozwiązuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą z zastosowaniem wzorów skróconego mnożenia
• stosuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym (proste przykłady)
• mnoży sumę algebraiczną przez sumę (trudniejsze przykłady)
• przekształca wyrażenia algebraiczne, uwzględniając umowy o kolejności wykonywania działań (proste przykłady)
• wykonuje działania na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (proste przykłady)
• przekształca wyrażenie algebraiczne z zastosowaniem wzorów skróconego mnożenia(proste przykłady)
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wykonywania działań na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (proste przykłady)
• stosuje przekształcenia algebraiczne do przekształcenia równoważnego równań oraz nierówności (proste przykłady)
• usuwa niewymierność z mianownika ułamka (proste przykłady)
• oblicza wartość bezwzględną danej liczby (trudniejsze przykłady)
• sprawdza, czy dana liczba rzeczywista jest rozwiązaniem równania, nierówności typu $ x-a =b$, $ x-a >b$
• oblicza błąd bezwzględny oraz błąd względny przybliżenia liczby

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym (trudniejsze przykłady)
• przekształca wyrażenia algebraiczne, uwzględniając umowy o kolejności wykonywania działań (trudniejsze przykłady)
• wykonuje działania na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (trudniejsze przykłady)
• wyprowadza wzory skróconego mnożenia
• stosuje przekształcenia algebraiczne do przekształcenia równoważnego równań oraz nierówności (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wymienia liczby należące do przedziału, spełniające zadane warunki (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przekształca wyrażenie algebraiczne z zastosowaniem wzorów skróconego mnożenia (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wykonywania działań na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (zadania o znacznym stopniu trudności)

• usuwa niewymierność z mianownika ułamka (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące zbiorów i własności wartości bezwzględnej

III. FUNKCJA LINIOWA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• stosuje pojęcia: funkcja, argument, dziedzina, wartość funkcji, wykres funkcji, miejsce zerowe funkcji
• rozpoznaje wśród danych przyporządkowań te, które opisują funkcje (proste przykłady)
• podaje przykłady funkcji (proste przykłady)
• opisuje funkcję różnymi sposobami (proste przykłady)
• rozpoznaje funkcję liniową, mając dany jej wzór oraz szkicuje jej wykres (proste przykłady)
• interpretuje współczynniki występujące we wzorze funkcji liniowej i wskazuje wśród danych wzorów funkcji liniowych te, których wykresy są równoległe
• podaje własności funkcji liniowej danej wzorem (proste przykłady)
• wyznacza miejsce zerowe i określa monotoniczność funkcji liniowej danej wzorem
• wyznacza współrzędne punktów, w których wykres funkcji liniowej przecina osie układu współrzędnych oraz podaje, w których ćwiartkach układu znajduje się wykres
• podaje równanie kierunkowe i ogólne prostej
• oblicza współczynnik kierunkowy prostej, mając dane współrzędne dwóch punktów należących do tej prostej
• szkicuje prostą, wykorzystując interpretację współczynnika kierunkowego (proste przykłady)
• podaje warunek prostopadłości prostych o równaniach kierunkowych
• rozwiązuje układ równań metodą podstawiania i przeciwnych współczynników (proste przykłady)
• podaje przykłady układów równań o zadanej liczbie rozwiązań
• interpretuje geometrycznie układ równań
• rozwiązuje układ równań metodą graficzną (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• rozpoznaje wśród danych przyporządkowań te, które opisują funkcje (trudniejsze przykłady)
• podaje przykłady funkcji (trudniejsze przykłady)
• opisuje funkcję różnymi sposobami (trudniejsze przykłady)
• rozpoznaje funkcję liniową, mając dany jej wzór oraz szkicuje jej wykres (trudniejsze przykłady)
• podaje własności funkcji liniowej danej wzorem (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór funkcji liniowej, której wykres spełnia zadane warunki, np. jest równoległy do wykresu danej funkcji liniowej (proste przykłady)
• wyznacza wartości parametrów, dla których funkcja ma określone własności (proste przykłady)
• zamienia równanie ogólne prostej, która nie jest równoległa do osi OY , na równanie w postaci kierunkowej (proste przykłady)
• wyznacza równanie prostej przechodzącej przez dwa dane punkty
• rysuje prostą opisaną równaniem ogólnym
• wyznacza wartości parametru, dla których prosta spełnia określone warunki (proste przykłady)
• szkicuje prostą, wykorzystując interpretację współczynnika kierunkowego (trudniejsze przykłady)
• odczytuje wartość współczynnika kierunkowego, mając dany wykres; w przypadku wykresu zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnym podaje wartość prędkości (proste przykłady)
• wyznacza równanie prostej prostopadłej do danej prostej i przechodzącej przez dany punkt (proste przykłady)
• rozwiązuje układ równań metodą podstawiania i przeciwnych współczynników (trudniejsze przykłady)
• podaje przykład liczby, którą należy wpisać w miejsce litery, aby podany układ równań miał zadaną liczbę rozwiązań (proste przykłady)
• układa i rozwiązuje układ równań do zadania z treścią
• rozwiązuje układ równań metodą graficzną (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje związek między liczbą rozwiązań układu równań a położeniem prostych (proste przykłady)
• przeprowadza analizę zadania z treścią, a następnie zapisuje odpowiednie równanie, nierówność liniową lub wzór funkcji liniowej (proste przykłady)
• rozwiązuje ułożone przez siebie równanie, nierówność lub analizuje własności funkcji liniowej (proste przykłady)
• przeprowadza analizę wyniku i podaje odpowiedź (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• rozpoznaje wśród danych przyporządkowań te, które opisują funkcje (zadania o znacznym stopniu trudności)
• podaje przykłady funkcji (zadania o znacznym stopniu trudności)

• opisuje funkcję różnymi sposobami (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wyznacza wzór funkcji liniowej, której wykres spełnia zadane warunki, np. jest równoległy do wykresu danej funkcji liniowej (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości parametrów, dla których funkcja ma określone własności (trudniejsze przykłady)
• zamienia równanie ogólne prostej, która nie jest równoległa do osi OY , na równanie w postaci kierunkowej (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości parametru, dla których prosta spełnia określone warunki (trudniejsze przykłady)
• szkicuje prostą, wykorzystując interpretację współczynnika kierunkowego (zadania o znacznym stopniu trudności)
• odczytuje wartość współczynnika kierunkowego, mając dany wykres; w przypadku wykresu zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnym podaje wartość prędkości (trudniejsze przykłady)
• wyznacza równanie prostej prostopadłej do danej prostej i przechodzącej przez dany punkt (trudniejsze przykłady)
• podaje przykład liczby, którą należy wpisać w miejsce litery, aby podany układ równań miał zadaną liczbę rozwiązań (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje układ trzech równań z trzema niewiadomymi (proste przykłady)
• wykorzystuje związek między liczbą rozwiązań układu równań a położeniem prostych (trudniejsze przykłady)
• przeprowadza analizę zadania z treścią, a następnie zapisuje odpowiednie równanie, nierówność liniową lub wzór funkcji liniowej (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje ułożone przez siebie równanie, nierówność lub analizuje własności funkcji liniowej (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• odczytuje wartość współczynnika kierunkowego, mając dany wykres; w przypadku wykresu zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnym podaje wartość prędkości (zadania o znacznym stopniu trudności)
• uzasadnia warunek prostopadłości prostych o równaniach kierunkowych (proste przykłady)
• rozwiązuje układ trzech równań z trzema niewiadomymi (trudniejsze przykłady)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• określa własności funkcji liniowej w zależności od wartości parametrów występujących w jej wzorze
• wykorzystuje własności funkcji liniowej w zadaniach dotyczących wielokątów w układzie współrzędnych
• rozwiązuje graficznie układ równań, w którym występuje wartość bezwzględna
• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji liniowej

IV. FUNKCJE

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• szkicuje wykres funkcji określonej nieskomplikowanym wzorem
• stosuje pojęcie funkcji monotonicznej (rosnącej, malejącej, stałej)
• na podstawie wykresu funkcji określa jej monotoniczność (proste przykłady)
• stosuje pojęcia: zbiór wartości funkcji, największa i najmniejsza wartość funkcji
• odczytuje z wykresu funkcji jej dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości ujemne; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie; przedziały monotoniczności funkcji, najmniejszą i największą wartość funkcji (proste przykłady)
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x) + q$ dla $q > 0$ oraz $y = f(x) - q$ dla $q > 0$ (proste przykłady)
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x - p)$ dla $p > 0$ oraz $y = f(x + p)$ dla $p > 0$ (proste przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji $y = -f(x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (proste przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji $y = f(-x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (proste przykłady)
• rozpoznaje zależność funkcyjną umieszczoną w kontekście praktycznym, określa dziedzinę oraz zbiór wartości takiej funkcji

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• wyznacza dziedzinę funkcji opisanej wzorem (proste przykłady)
• wyznacza miejsca zerowe funkcji opisanej wzorem (proste przykłady)
• szkicuje wykres funkcji określonej nieskomplikowanym wzorem (trudniejsze przykłady)
• szkicuje wykres funkcji przedziałami liniowej
• na podstawie wykresu funkcji określa jej monotoniczność (trudniejsze przykłady)
• rysuje wykres funkcji o zadanych kryteriach monotoniczności (proste przykłady)
• odczytuje z wykresu funkcji jej dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości ujemne; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie; przedziały monotoniczności funkcji, najmniejszą i największą wartość funkcji
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x) + q$ dla $q > 0$ oraz $y = f(x) - q$ dla $q > 0$ (trudniejsze przykłady)
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x - p)$ dla $p > 0$ oraz $y = f(x + p)$ dla $p > 0$ (trudniejsze przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji $y = -f(x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (trudniejsze przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji $y = f(-x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (trudniejsze przykłady)
• przedstawia zależności opisane w zadaniach z treścią w postaci wzoru lub wykresu(proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• na podstawie wykresu funkcji określa jej monotoniczność (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rysuje wykres funkcji o zadanych kryteriach monotoniczności (trudniejsze przykłady)
• odczytuje z wykresu funkcji jej dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości ujemne; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie; przedziały monotoniczności funkcji, najmniejszą i największą wartość funkcji (trudniejsze przykłady)
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x) + q$ dla $q > 0$ oraz $y = f(x) - q$ dla $q > 0$ (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rysuje wykresy funkcji: $y = f(x - p)$ dla $p > 0$ oraz $y = f(x + p)$ dla $p > 0$ (zadania o znacznym stopniu trudności)
• szkicuje wykresy funkcji $y = -f(x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (zadania o znacznym stopniu trudności)
• szkicuje wykresy funkcji $y = f(-x)$ na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przedstawia zależności opisane w zadaniach z treścią w postaci wzoru lub wykresu (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wyznacza dziedzinę funkcji opisanej wzorem (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wyznacza miejsca zerowe funkcji opisanej wzorem (zadania o znacznym stopniu trudności)
• odczytuje z wykresu funkcji jej dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości ujemne; argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie; przedziały monotoniczności funkcji, najmniejszą i największą wartość funkcji (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przedstawia zależności opisane w zadaniach z treścią w postaci wzoru lub wykresu (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• uzasadnia, że funkcja $f(x) = \frac{1}{x}$ nie jest monotoniczna w swojej dziedzinie
• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji

V. FUNKCJA KWADRATOWA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCY** jeśli :

• szkicuje wykres funkcji $f(x) = ax^2$
• podaje własności funkcji $f(x) = ax^2$
• szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = ax^2 + q$, $f(x) = a(x - p)^2$, $f(x) = a(x - p)^2 + q$ i podaje ich własności (proste przykłady)
• podaje wzór funkcji kwadratowej w postaci ogólnej i kanonicznej
• oblicza współrzędne wierzchołka paraboli
• stosuje wzory skróconego mnożenia oraz zasadę wyłączania wspólnego czynnika przed nawias do przedstawienia wyrażenia w postaci iloczynu
• rozwiązuje równanie kwadratowe przez rozkład na czynniki (proste przykłady)
• rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z poznanych wzorów
• interpretuje geometrycznie rozwiązania równania kwadratowego
• definiuje postać iloczynową funkcji kwadratowej i warunek jej istnienia
• rozumie związek między rozwiązaniem nierówności kwadratowej a znakiem wartości odpowiedniego trójmianu kwadratowego
• rozwiązuje nierówność kwadratową (proste przykłady)
• stosuje pojęcie najmniejszej i największej wartości funkcji

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• stosuje własności funkcji $f(x) = ax^2$ do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = ax^2 + q$, $f(x) = a(x - p)^2$, $f(x) = a(x - p)^2 + q$ i podaje ich własności (trudniejsze przykłady)
• przekształca postać ogólną funkcji kwadratowej do postaci kanonicznej (z zastosowaniem uzupełniania do kwadratu lub wzoru na współrzędne wierzchołka paraboli) i szkicuje jej wykres (proste przykłady)
• przekształca postać kanoniczną funkcji kwadratowej do postaci ogólnej
• wyznacza wzór ogólny funkcji kwadratowej, mając dane współrzędne wierzchołka i innego punktu jej wykresu (proste przykłady)
• rozwiązuje równanie kwadratowe przez rozkład na czynniki (trudniejsze przykłady)
• stosuje poznane wzory przy szkicowaniu wykresu funkcji kwadratowej(proste przykłady)
• zapisuje funkcję kwadratową w postaci iloczynowej
• odczytuje wartości pierwiastków trójmianu podanego w postaci iloczynowej

• przekształca postać iloczynową funkcji kwadratowej do postaci ogólnej
• rozwiązuje nierówność kwadratową(trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartość najmniejszą i największą funkcji kwadratowej w przedziale domkniętym(proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje własności funkcji $f(x) = ax^2$ do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności funkcji: $f(x) = ax^2 + q$, $f(x) = a(x - p)^2$, $f(x) = a(x - p)^2 + q$ do rozwiązywania zadań
• przekształca postać ogólną funkcji kwadratowej do postaci kanonicznej (z zastosowaniem uzupełniania do kwadratu lub wzoru na współrzędne wierzchołka paraboli) i szkicuje jej wykres (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór ogólny funkcji kwadratowej, mając dane współrzędne wierzchołka i innego punktu jej wykresu (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje równanie kwadratowe przez rozkład na czynniki (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje poznane wzory przy szkicowaniu wykresu funkcji kwadratowej (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje postać iloczynową funkcji kwadratowej do rozwiązywania zadań
• stosuje własności funkcji kwadratowej do rozwiązywania zadań optymalizacyjnych(proste przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• stosuje poznane wzory przy szkicowaniu wykresu funkcji kwadratowej (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wyznacza na osi liczbowej iloczyn, sumę i różnicę zbiorów rozwiązań kilku nierówności kwadratowych (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartość najmniejszą i największą funkcji kwadratowej w przedziale domkniętym (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności funkcji kwadratowej do rozwiązywania zadań optymalizacyjnych (trudniejsze przykłady)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• przekształca na ogólnych danych wzór funkcji kwadratowej z postaci ogólnej do postaci kanonicznej
• wyprowadza wzory na współrzędne wierzchołka paraboli
• wyprowadza wzory na pierwiastki równania kwadratowego

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji kwadratowej

VI. PLANIMETRIA (1)

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• klasyfikuje trójkąty ze względu na miary ich kątów
• stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• podaje definicję trójkątów przystających oraz cechy przystawiania trójkątów
• podaje cechy podobieństwa trójkątów
• sprawdza, czy dane trójkąty są podobne (proste przykłady)
• oblicza długości boków trójkąta podobnego do danego w danej skali (proste przykłady)
• rozumie pojęcie figur podobnych
• oblicza długości boków w wielokątach podobnych (proste przykłady)
• wykorzystuje zależności między polami i obwodami wielokątów podobnych a skalą podobieństwa do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• podaje twierdzenie Pitagorasa i twierdzenie odwrotne do twierdzenia Pitagorasa oraz wzory na długość przekątnej kwadratu i długość wysokości trójkąta równobocznego

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• wskazuje trójkąty przystające (proste przykłady)
• stosuje nierówność trójkąta do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• sprawdza, czy dane trójkąty są podobne (trudniejsze przykłady)
• oblicza długości boków trójkąta podobnego do danego w danej skali (trudniejsze przykłady)
• układa odpowiednią proporcję, aby wyznaczyć długości brakujących boków trójkątów podobnych (proste przykłady)
• oblicza długości boków w wielokątach podobnych (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje zależności między polami i obwodami wielokątów podobnych a skalą podobieństwa do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wskazuje trójkąty przystające (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje nierówność trójkąta do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• oblicza długości boków trójkąta podobnego do danego w danej skali (zadania o znacznym stopniu trudności)
• układa odpowiednią proporcję, aby wyznaczyć długości brakujących boków trójkątów podobnych (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje podobieństwo trójkątów do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• oblicza długości boków w wielokątach podobnych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje zależności między polami i obwodami wielokątów podobnych a skalą podobieństwa do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań(trudniejsze przykłady)
• korzystając z twierdzenia Pitagorasa, wyprowadza zależności ogólne, np. dotyczące długości przekątnej kwadratu i wysokości trójkąta równobocznego (proste przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• przeprowadza dowód twierdzenia o sumie miar kątów w trójkącie
• stosuje nierówność trójkąta do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• układa odpowiednią proporcję, aby wyznaczyć długości brakujących boków trójkątów podobnych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje podobieństwo trójkątów do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje zależności między polami i obwodami wielokątów podobnych a skalą podobieństwa do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• stosuje twierdzenia o związkach miarowych podczas rozwiązywania zadań, które wymagają przeprowadzenia dowodu
• stosuje własności podobieństwa figur podczas rozwiązywania zadań problemowych oraz zadań wymagających przeprowadzenia dowodu
• stosuje własności czworokątów podczas rozwiązywania zadań, które wymagają przeprowadzenia dowodu
• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące przystawiania i podobieństw figur

VII. SUMY ALGEBRAICZNE

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• porządkuje jednomiany (proste przykłady)
• oblicza wartość liczbową wyrażeń algebraicznych (proste przykłady)
• redukuje wyrazy podobne (proste przykłady)
• dodaje i odejmuje sumy algebraiczne (proste przykłady)
• mnoży sumę algebraiczną przez sumę (proste przykłady)
• przekształca wyrażenia algebraiczne, zachowując kolejność wykonywania działań (proste przykłady)
• stosuje odpowiedni wzór skróconego mnożenia do przekształcania wyrażeń algebraicznych (proste przykłady)
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wykonywania działań na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (proste przykłady)
• rozwiązuje równania kwadratowe, dobierając odpowiednią metodę do danego równania (proste przykłady)
• rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z definicji pierwiastka (proste przykłady)
• rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z własności iloczynu, w prostych przypadkach również stosując zasadę wyłączania wspólnego czynnika przed nawias (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• porządkuje jednomiany (trudniejsze przykłady)
• oblicza wartość liczbową wyrażeń algebraicznych (trudniejsze przykłady)
• redukuje wyrazy podobne (trudniejsze przykłady)
• dodaje i odejmuje sumy algebraiczne (trudniejsze przykłady)
• mnoży sumę algebraiczną przez sumę (trudniejsze przykłady)
• przekształca wyrażenia algebraiczne, zachowując kolejność wykonywania działań (trudniejsze przykłady)
• stosuje odpowiedni wzór skróconego mnożenia do przekształcania wyrażeń algebraicznych (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wykonywania działań na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$ (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje równania kwadratowe, dobierając odpowiednią metodę do danego równania (trudniejsze przykłady)

rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z definicji pierwiastka (trudniejsze przykłady)
rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z własności iloczynu, w prostych przypadkach również stosując zasadę wyłączania wspólnego czynnika przed nawias (trudniejsze przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

rozwiązuje równania kwadratowe, dobierając odpowiednią metodę do danego równania(zadania o znacznym stopniu trudności)
rozwiązuje równania kwadratowe, korzystając z własności iloczynu, w prostych przypadkach również stosując zasadę wyłączania wspólnego czynnika przed nawias (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

rozwiązuje zadania tekstowe prowadzące do równań kwadratowych
rozwiązuje równania wyższych stopni, stosując zasadę wyłączania wspólnego czynnika przed nawias

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące rozwiązywania równań wyższego stopnia
korzystając z wykresu wielomianu, podaje miejsca zerowe, zbiór argumentów, dla których wielomian przyjmuje wartości dodatnie/ujemne/niedodatnie/nieujemne

VIII. FUNKCJE WYMIERNE

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCA**, jeśli:

wyznacza współczynnik proporcjonalności
wskazuje wielkości odwrotnie proporcjonalne (proste przykłady)
podaje wzór proporcjonalności odwrotnej, znając współrzędne punktu należącego do wykresu (proste przykłady)

<ul style="list-style-type: none"> • szkicuje wykres funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$, gdzie $a \neq 0$ i podaje jej własności (dziedzinę, zbiór wartości, przedziały monotoniczności)
<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza asymptoty wykresu powyższej funkcji
<ul style="list-style-type: none"> • dobiera wzór funkcji do jej wykresu (Przesunięcie wykresu funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$ wzdłuż osi OY)
<ul style="list-style-type: none"> • szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = \frac{a}{x} + q$, podaje ich własności(proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • dobiera wzór funkcji do jej wykresu (. Przesunięcie wykresu funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$ wzdłuż osi OX)
<ul style="list-style-type: none"> • szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = \frac{a}{x-p}$, podaje ich własności(proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza dziedzinę wyrażenia wymiernego (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość wyrażenia wymiernego dla danej wartości zmiennej
<ul style="list-style-type: none"> • upraszcza wyrażenia wymierne (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza dziedzinę iloczynu, ilorazu, sumy i różnicy wyrażeń wymiernych (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • mnoży wyrażenia wymierne (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • dzieli wyrażenia wymierne (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • dodaje i odejmuje wyrażenia wymierne (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje równania wymierne i podaje odpowiednie założenia (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wyrażenia wymierne do rozwiązywania zadań tekstowych (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wielkości odwrotnie proporcjonalne (trudniejsze przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • podaje wzór proporcjonalności odwrotnej, znając współrzędne punktu należącego do wykresu (trudniejsze przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe, stosując proporcjonalność odwrotną (proste przykłady)
<ul style="list-style-type: none"> • szkicuje wykres funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$, gdzie $a \neq 0$, w podanym zbiorze(proste przykłady)

• szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = \frac{a}{x} + q$, podaje ich własności (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór funkcji spełniającej podane warunki (proste przykłady)
• szkicuje wykresy funkcji: $f(x) = \frac{a}{x-p}$, podaje ich własności (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór funkcji spełniającej podane warunki (proste przykłady)
• wyznacza dziedzinę wyrażenia wymiernego (trudniejsze przykłady)
• upraszcza wyrażenia wymierne (trudniejsze przykłady)
• wyznacza dziedzinę iloczynu, ilorazu, sumy i różnicy wyrażeń wymiernych(trudniejsze przykłady)
• mnoży wyrażenia wymierne (trudniejsze przykłady)
• dzieli wyrażenia wymierne (trudniejsze przykłady)
• dodaje i odejmuje wyrażenia wymierne (trudniejsze przykłady)
• przekształca wzory, stosując działania na wyrażeniach wymiernych (proste przykłady)
• rozwiązuje równania wymierne i podaje odpowiednie założenia (trudniejsze przykłady)
• stosuje równania wymierne w zadaniach różnych typów(proste przykłady)
• wykorzystuje wyrażenia wymierne do rozwiązywania zadań tekstowych
• wykorzystuje wielkości odwrotnie proporcjonalne do rozwiązywania zadań tekstowych dotyczących szybkości (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• rozwiązuje zadania tekstowe, stosując proporcjonalność odwrotną (zadania o znacznym stopniu trudności)
• szkicuje wykres funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$, gdzie $a \neq 0$, w podanym zbiorze (trudniejsze przykłady)
• wyznacza współczynnik a tak, aby funkcja $f(x) = \frac{a}{x}$ spełniała podane warunki
• wyznacza wzór funkcji spełniającej podane warunki (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór funkcji spełniającej podane warunki (trudniejsze przykłady)
• wyznacza dziedzinę wyrażenia wymiernego (zadania o znacznym stopniu trudności)
• upraszcza wyrażenia wymierne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wyznacza dziedzinę iloczynu, ilorazu, sumy i różnicy wyrażeń wymiernych (zadania o znacznym stopniu trudności)

• mnoży wyrażenia wymierne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• dzieli wyrażenia wymierne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• dodaje i odejmuje wyrażenia wymierne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przekształca wzory, stosując działania na wyrażeniach wymiernych (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje równania wymierne i podaje odpowiednie założenia (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje równania wymierne w zadaniach różnych typów (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje wyrażenia wymierne do rozwiązywania zadań tekstowych (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje wielkości odwrotnie proporcjonalne do rozwiązywania zadań tekstowych dotyczących szybkości (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRĄ**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wykorzystuje wyrażenia wymierne do rozwiązywania zadań tekstowych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje wielkości odwrotnie proporcjonalne do rozwiązywania zadań tekstowych dotyczących szybkości (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji i wyrażeń wymiernych
• przekształca wzór funkcji homograficznej do postaci kanonicznej i szkicuje wykres funkcji $f(x) = \frac{a}{x-p} + q$ oraz podaje jej własności

IX. FUNKCJE WYKŁADNICZE I LOGARYTMY

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• oblicza potęgi o wykładnikach wymiernych (proste przykłady)
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o wykładniku wymiernym (proste przykłady)

• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o danej podstawie
• wyznacza wartości funkcji wykładniczej dla podanych argumentów
• sprawdza, czy punkt należy do wykresu danej funkcji wykładniczej
• szkicuje wykres funkcji wykładniczej i określa jej własności
• szkicuje wykres funkcji wykładniczej, stosując przesunięcie i określa jej własności (proste przykłady)
• oblicza logarytm danej liczby
• podaje przybliżoną wartość logarytmów dziesiętnych korzystając z tablicy logarytmów dziesiętnych (proste przykłady)
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu i ilorazu do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (proste przykłady)
• stosuje twierdzenie o logarytmie potęgi do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• oblicza potęgi o wykładnikach wymiernych (trudniejsze przykłady)
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o wykładniku wymiernym (trudniejsze przykłady)
• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach (proste przykłady)
• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach (proste przykłady)
• porównuje liczby przedstawione w postaci potęg (proste przykłady)
• wyznacza wzór funkcji wykładniczej i szkicuje jej wykres, znając współrzędne punktu należącego do jej wykresu
• szkicuje wykres funkcji wykładniczej, stosując przesunięcie i określa jej własności (trudniejsze przykłady)
• na podstawie wykresów funkcji odczytuje rozwiązania równań i nierówności (proste przykłady)
• stosuje równości wynikające z definicji logarytmu do obliczeń (proste przykłady)
• wyznacza podstawę logarytmu lub liczbę logarytmowaną, gdy dana jest jego wartość, podaje odpowiednie założenia dla podstawy logarytmu oraz liczby logarytmowanej(proste przykłady)
• zapisuje rozwiązania równania wykładniczego stosując logarytm
• podaje przybliżoną wartość logarytmów dziesiętnych korzystając z tablicy logarytmów dziesiętnych (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu i ilorazu do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie o logarytmie potęgi do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje wykładniczą i logarytmy do rozwiązywania zadań o kontekście praktycznym (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach (trudniejsze przykłady)
• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach (trudniejsze przykłady)
• na podstawie wykresów funkcji odczytuje rozwiązania równań i nierówności (trudniejsze przykłady)
• stosuje równości wynikające z definicji logarytmu do obliczeń (trudniejsze przykłady)
• wyznacza podstawę logarytmu lub liczbę logarytmowaną, gdy dana jest jego wartość, podaje odpowiednie założenia dla podstawy logarytmu oraz liczby logarytmowanej (trudniejsze przykłady)
• bada znak logarytmu w zależności od wartości liczby logarytmowanej i podstawy logarytmu (proste przykłady)
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu i ilorazu do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje twierdzenie o logarytmie potęgi do obliczania wartości wyrażeń z logarytmami (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje wykładniczą i logarytmy do rozwiązywania zadań o kontekście praktycznym (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• porównuje liczby przedstawione w postaci potęg (zadania o znacznym stopniu trudności)
• na podstawie wykresów funkcji odczytuje rozwiązania równań i nierówności (zadania o znacznym stopniu trudności)
• bada znak logarytmu w zależności od wartości liczby logarytmowanej i podstawy logarytmu (zadania o znacznym stopniu trudności)
• dowodzi twierdzenia dotyczące działań na logarytmach
• dowodzi zależności stosując własności logarytmów
• stosuje funkcje wykładniczą i logarytmy do rozwiązywania zadań o kontekście praktycznym (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• dowodzi twierdzenia o logarytmach
• wykorzystuje twierdzenie o zmianie podstawy logarytmu w zadaniach
• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji wykładniczej i logarytmicznej

X. CIĄGI

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• wyznacza kolejne wyrazy ciągu, gdy danych jest kilka jego początkowych wyrazów (proste przykłady)
• wyznacza wyrazy ciągu opisanego słownie (proste przykłady)
• szkicuje wykres ciągu(proste przykłady)
• wyznacza wzór ogólny ciągu, mając danych kilka jego początkowych wyrazów (proste przykłady)
• wyznacza początkowe wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym (proste przykłady)
• podaje przykłady ciągów monotonicznych, których wyrazy spełniają dane warunki (proste przykłady)
• uzasadnia, że ciąg nie jest monotoniczny, gdy dane są jego kolejne wyrazy (proste przykłady)
• wyznacza wyraz a_{n+1} ciągu określonego wzorem ogólnym (proste przykłady)
• podaje przykłady ciągów arytmetycznych
• wyznacza wyrazy ciągu arytmetycznego, mając dany pierwszy wyraz i różnicę (proste przykłady)
• określa monotoniczność ciągu arytmetycznego (proste przykłady)
• oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego (proste przykłady)
• podaje przykłady ciągów geometrycznych
• wyznacza wyrazy ciągu geometrycznego, mając dany pierwszy wyraz i iloraz (proste przykłady)
• oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego (proste przykłady)
• oblicza wysokość kapitału, przy różnym okresie kapitalizacji (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• wyznacza kolejne wyrazy ciągu, gdy danych jest kilka jego początkowych wyrazów (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wyrazy ciągu opisanego słownie (trudniejsze przykłady)
• szkicuje wykres ciągu (trudniejsze przykłady)
• podaje wyrazy ciągu spełniające dany warunek (proste przykłady)
• wyznacza wzór ogólny ciągu, mając danych kilka jego początkowych wyrazów (trudniejsze przykłady)
• wyznacza początkowe wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym (trudniejsze przykłady)
• wyznacza, które wyrazy ciągu przyjmują daną wartość(proste przykłady)
• podaje przykłady ciągów monotonicznych, których wyrazy spełniają dane warunki (trudniejsze przykłady)

• uzasadnia, że ciąg nie jest monotoniczny, gdy dane są jego kolejne wyrazy (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wyraz a_{n+1} ciągu określonego wzorem ogólnym (trudniejsze przykłady)
• bada monotoniczność ciągu, korzystając z definicji (proste przykłady)
• wyznacza wyrazy ciągu arytmetycznego, mając dany pierwszy wyraz i różnicę (trudniejsze przykłady)
• określa monotoniczność ciągu arytmetycznego (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór ogólny ciągu arytmetycznego, mając dane dowolne dwa jego wyrazy
• stosuje średnią arytmetyczną do wyznaczania wyrazów ciągu arytmetycznego (proste przykłady)
• sprawdza, czy dany ciąg jest ciągiem arytmetycznym (proste przykłady)
• wyznacza wartości zmiennych tak, aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg arytmetyczny (proste przykłady)
• stosuje własności ciągu arytmetycznego do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności ciągu arytmetycznego do rozwiązywania zadań tekstowych (proste przykłady)
• wyznacza wyrazy ciągu geometrycznego, mając dany pierwszy wyraz i iloraz (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór ogólny ciągu geometrycznego, mając dane dowolne dwa jego wyrazy
• sprawdza, czy dany ciąg jest ciągiem geometrycznym (proste przykłady)
• wyznacza wartości zmiennych tak, aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg geometryczny (proste przykłady)
• określa monotoniczność ciągu geometrycznego (proste przykłady)
• stosuje monotoniczności ciągu geometrycznego do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• oblicza sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• oblicza wysokość kapitału, przy różnym okresie kapitalizacji (trudniejsze przykłady)
• oblicza oprocentowanie lokaty (proste przykłady)
• określa okres oszczędzania (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z kredytami (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• podaje wyrazy ciągu spełniające dany warunek(trudniejsze przykłady)
• wyznacza, które wyrazy ciągu przyjmują daną wartość (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wzór ogólny ciągu spełniającego podane warunki (proste przykłady)
• bada monotoniczność ciągu, korzystając z definicji (trudniejsze przykłady)

• wyznacza wartość parametru tak, aby ciąg był ciągiem monotonicznym (proste przykłady)
• stosuje średnią arytmetyczną do wyznaczania wyrazów ciągu arytmetycznego(trudniejsze przykłady)
• sprawdza, czy dany ciąg jest ciągiem arytmetycznym (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości zmiennych tak, aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg arytmetyczny (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności ciągu arytmetycznego do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności ciągu arytmetycznego do rozwiązywania zadań tekstowych (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje równania z zastosowaniem wzoru na sumę wyrazów ciągu arytmetycznego (proste przykłady)
• sprawdza, czy dany ciąg jest ciągiem geometrycznym (trudniejsze przykłady)
• określa monotoniczność ciągu geometrycznego (trudniejsze przykłady)
• stosuje monotoniczności ciągu geometrycznego do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• oblicza oprocentowanie lokaty (trudniejsze przykłady)
• określa okres oszczędzania (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z kredytami (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRĄ**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wyznacza wzór ogólny ciągu spełniającego podane warunki (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartość parametru tak, aby ciąg był ciągiem monotonicznym (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości zmiennych tak, aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg arytmetyczny (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności ciągu arytmetycznego do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje równania z zastosowaniem wzoru na sumę wyrazów ciągu arytmetycznego (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości zmiennych tak, aby wraz z podanymi wartościami tworzyły ciąg geometryczny (trudniejsze przykłady)
• stosuje średnią geometryczną do rozwiązywania zadań

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące monotoniczności ciągu
• wyznacza wyrazy ciągu określonego rekurencyjnie

• dowodzi wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego
• stosuje średnią geometryczną do rozwiązywania zadań
• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące ciągów

XI. TRYGNOMETRIA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• podaje definicje funkcji trygonometrycznych kąta ostrego w trójkącie prostokątnym
• oblicza wartości funkcji trygonometrycznych kątów ostrych danego trójkąta prostokątnego
• odczytuje wartości funkcji trygonometrycznych danego kąta z tablic lub wartości kąta na podstawie wartości funkcji trygonometrycznych
• rozwiązuje trójkąty prostokątne (proste przykłady)
• podaje związki między funkcjami trygonometrycznymi tego samego kąta
• zaznacza kąt w układzie współrzędnych
• wyznacza wartości funkcji trygonometrycznych kąta, gdy dane są współrzędne punktu leżącego na jego końcowym ramieniu
• określa znaki funkcji trygonometrycznych danego kąta

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• podaje wartości funkcji trygonometrycznych kątów 30° , 45° , 60°
• wyznacza wartości funkcji trygonometrycznych kątów ostrych w bardziej złożonych sytuacjach (proste przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań praktycznych (proste przykłady)
• rozwiązuje trójkąty prostokątne (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości pozostałych funkcji trygonometrycznych, gdy dana jest jedna z nich (proste przykłady)
• stosuje poznane związki do upraszczania wyrażeń zawierających funkcje trygonometryczne (proste przykłady)
• oblicza wartości funkcji trygonometrycznych szczególnych kątów, np.: 90° , 120° , 135° , 150°
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• wyznacza wartości funkcji trygonometrycznych kątów ostrych w bardziej złożonych sytuacjach (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań praktycznych (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje trójkąty prostokątne (trudniejsze przykłady)
• wyznacza wartości pozostałych funkcji trygonometrycznych, gdy dana jest jedna z nich (trudniejsze przykłady)
• stosuje poznane związki do upraszczania wyrażeń zawierających funkcje trygonometryczne (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• stosuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań praktycznych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje trójkąty prostokątne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje poznane związki do upraszczania wyrażeń zawierających funkcje trygonometryczne (zadania o znacznym stopniu trudności)
• uzasadnia związki między funkcjami trygonometrycznymi
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCA**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące funkcji trygonometrycznych
• stosuje związek między współczynnikiem kierunkowym a kątem nachylenia prostej do osi OX

XII. PLANIMETRIA (2)

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• podaje wzory na długość okręgu i długość łuku okręgu oraz wzory na pole koła i pole wycinka koła
• określa liczbę punktów wspólnych dwóch okręgów
• określa wzajemne położenie okręgów, mając dane promienie tych okręgów oraz odległość ich środków (proste przykłady)
• określa liczbę punktów wspólnych prostej i okręgu przy danych warunkach (proste przykłady)
• rozpoznaje kąty wpisane i środkowe w okręgu oraz wskazuje łuki, na których są one oparte
• stosuje twierdzenie o kątach środkowym i wpisanym, opartych na tym samym łuku oraz wnioski z tego twierdzenia (proste przykłady)
• podaje różne wzory na pole trójkąta
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem opisanym na trójkącie (proste przykłady)
• podaje wzory na pole równoległoboku, rombu, trapezu
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do wyznaczania pól czworokątów (proste przykłady)
• oblicza odległość punktów w układzie współrzędnych
• oblicza obwód wielokąta, mając dane współrzędne jego wierzchołków

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• stosuje poznane wzory do obliczania pól i obwodów figur (proste przykłady)
• określa wzajemne położenie okręgów, mając dane promienie tych okręgów oraz odległość ich środków (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole figury, stosując zależności między okręgami stycznymi i(proste przykłady)
• określa liczbę punktów wspólnych prostej i okręgu przy danych warunkach (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania, korzystając z własności stycznej do okręgu (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie o kątach środkowym i wpisanym, opartych na tym samym łuku oraz wnioski z tego twierdzenia(trudniejsze przykłady)
• oblicza pole trójkąta, dobierając odpowiedni wzór (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące okręgu wpisanego w trójkąt równoboczny i prostokątny (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem wpisanym w trójkąt (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem opisanym na trójkącie (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do wyznaczania pól czworokątów (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzór na odległość między punktami do rozwiązywania zadań (proste przykłady)

• stosuje wzór na środek odcinka do rozwiązywania zadań związanych z figurami geometrycznymi w układzie współrzędnych (trudniejsze przykłady)
• rysuje figury symetryczne w danej symetrii osiowej (trudniejsze przykłady)
• określa liczbę osi symetrii figury oraz je wskazuje (trudniejsze przykłady)
• znajduje obrazy figur geometrycznych w symetrii osiowej względem osi układu (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności symetrii osiowej do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• konstruuje figury symetryczne w danej symetrii środkowej(trudniejsze przykłady)
• wyznacza środek symetrii figury (trudniejsze przykłady)
• znajduje obrazy figur geometrycznych w symetrii środkowej względem początku układu współrzędnych (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności symetrii środkowej do rozwiązywania zadań (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje twierdzenie o kątach środkowym i wpisanym, opartych na tym samym łuku oraz wnioski z tego twierdzenia a(zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza pole trójkąta, dobierając odpowiedni wzór (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje umiejętność wyznaczania pól trójkątów do obliczania pól innych wielokątów (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem wpisanym w trójkąt (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem opisanym na trójkącie (trudniejsze przykłady)
• stosuje własności środka okręgu opisanego na trójkącie w zadaniach z geometrii analitycznej(proste przykłady)
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do wyznaczania pól czworokątów (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzór na odległość między punktami do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• stosuje wzór na środek odcinka do rozwiązywania zadań związanych z figurami geometrycznymi w układzie współrzędnych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• znajduje obrazy figur geometrycznych w symetrii osiowej względem osi układu (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności symetrii osiowej do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• znajduje obrazy figur geometrycznych w symetrii środkowej względem początku układu współrzędnych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności symetrii środkowej do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRĄ**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• stosuje poznane wzory do obliczania pól i obwodów figur (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania, korzystając z własności stycznej do okręgu (zadania o znacznym stopniu trudności)
• formułuje i dowodzi twierdzenia dotyczące kątów w okręgu (proste przykłady)
• wykorzystuje umiejętność wyznaczania pól trójkątów do obliczania pól innych wielokątów (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem wpisanym w trójkąt (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przekształca wzory na pole trójkąta i udowadnia je (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania związane z okręgiem opisanym na trójkącie (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności środka okręgu opisanego na trójkącie w zadaniach z geometrii analitycznej (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje funkcje trygonometryczne do wyznaczania pól czworokątów (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności symetrii osiowej do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności symetrii środkowej do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• dowodzi twierdzenia dotyczące kątów w okręgu
• dowodzi wzoru na pole trójkąta
• rozwiązuje zadania z planimetrii o znacznym stopniu trudności
• stosuje przesunięcie figury o wektor do rozwiązywania zadań
• podaje środek obrotu i kąt obrotu w prostych sytuacjach
• opisuje równaniem okrąg o danym środku i przechodzący przez dany punkt

XIII. RACHUNEK PRAWDOPODOBIEŃSTWA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• wypisuje wyniki danego doświadczenia (proste przykłady)
• stosuje regułę mnożenia do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (proste przykłady)

• przedstawia drzewo ilustrujące zbiór wyników danego doświadczenia (proste przykłady)
• stosuje regułę dodawania do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (proste przykłady)
• określa przestrzeń zdarzeń elementarnych (proste przykłady)
• podaje wyniki sprzyjające danemu zdarzeniu losowemu (proste przykłady)
• określa zdarzenie niemożliwe i zdarzenie pewne (proste przykłady)
• wypisuje pary zdarzeń przeciwnych i pary zdarzeń wykluczających się (proste przykłady)
• oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń losowych, stosując definicję klasyczną prawdopodobieństwa (proste przykłady)
• stosuje regułę mnożenia, regułę dodawania, permutacje i wariacje do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń (proste przykłady)
• podaje rozkład prawdopodobieństwa dla rzutów kostką, monetą (proste przykłady)
• oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia przeciwnego

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• wypisuje wyniki danego doświadczenia (trudniejsze przykłady)
• stosuje regułę mnożenia do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (trudniejsze przykłady)
• przedstawia drzewo ilustrujące zbiór wyników danego doświadczenia (trudniejsze przykłady)
• stosuje regułę dodawania do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (trudniejsze przykłady)
• określa przestrzeń zdarzeń elementarnych (trudniejsze przykłady)
• podaje wyniki sprzyjające danemu zdarzeniu losowemu (trudniejsze przykłady)
• określa zdarzenie niemożliwe i zdarzenie pewne (trudniejsze przykłady)
• wyznacza sumę, iloczyn i różnicę zdarzeń losowych (proste przykłady)
• wypisuje pary zdarzeń przeciwnych i pary zdarzeń wykluczających się (trudniejsze przykłady)
• oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń losowych, stosując definicję klasyczną prawdopodobieństwa (trudniejsze przykłady)
• stosuje regułę mnożenia, regułę dodawania, permutacje i wariacje do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń (trudniejsze przykłady)
• podaje rozkład prawdopodobieństwa dla rzutów kostką, monetą (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie o prawdopodobieństwie sumy zdarzeń (proste przykłady)
• sprawdza, czy zdarzenia się wykluczają (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje regułę mnożenia do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (zadania o znacznym stopniu trudności)
• przedstawia drzewo ilustrujące zbiór wyników danego doświadczenia (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje regułę dodawania do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek (zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń losowych, stosując definicję klasyczną prawdopodobieństwa (trudniejsze przykłady)
• stosuje regułę mnożenia, regułę dodawania, permutacje i wariacje do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń (trudniejsze przykłady)
• stosuje twierdzenie o prawdopodobieństwie sumy zdarzeń (trudniejsze przykłady)
• sprawdza, czy zdarzenia się wykluczają (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRĄ**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wyznacza sumę, iloczyn i różnicę zdarzeń losowych (zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń losowych, stosując definicję klasyczną prawdopodobieństw a(zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje regułę mnożenia, regułę dodawania, permutacje i wariacje do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje własności prawdopodobieństwa w dowodach twierdzeń (proste przykłady)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące prawdopodobieństwa
• ilustruje doświadczenia wieloetapowe za pomocą drzewa i na tej podstawie oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń

XIV. STATYSTYKA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• oblicza średnią arytmetyczną zestawu danych
• oblicza średnią arytmetyczną danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby (proste przykłady)
• wyznacza medianę i dominantę zestawu danych
• wyznacza medianę i dominantę danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby (proste przykłady)
• oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych (proste przykłady)
• oblicza średnią ważoną zestawu liczb z podanymi wagami (proste przykłady)

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• oblicza średnią arytmetyczną danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje średnią arytmetyczną do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• wyznacza medianę i dominantę danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby(trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje medianę i dominantę do rozwiązywania zadań (proste przykłady)
• oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych (trudniejsze przykłady)
• oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych przedstawionych na różne sposoby(proste przykłady)
• oblicza średnią ważoną zestawu liczb z podanymi wagami (trudniejsze przykłady)
• stosuje średnią ważoną do rozwiązywania zadań (proste przykłady)

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• oblicza średnią arytmetyczną danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje średnią arytmetyczną do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• wyznacza medianę i dominantę danych przedstawionych na diagramach lub pogrupowanych na inne sposoby (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje medianę i dominantę do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)
• oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych przedstawionych na różne sposoby(trudniejsze przykłady)
• stosuje średnią ważoną do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• wykorzystuje średnią arytmetyczną do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wykorzystuje medianę i dominantę do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza wariancję i odchylenie standardowe zestawu danych przedstawionych na różne sposoby (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje średnią ważoną do rozwiązywania zadań (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• porównuje odchylenie przeciętne z odchyleniem standardowym
--

- rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące statystyki

XV. STEROMETRIA

Poziom (K)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ**, jeśli:

• wskazuje w wielościanie proste prostopadłe, równoległe i skośne
• wskazuje w wielościanie rzut prostokątny danego odcinka na daną płaszczyznę (proste przykłady)
• określa liczby ścian, wierzchołków i krawędzi wielościanu
• sprawdza, czy istnieje graniastosłup o danej liczbie ścian, krawędzi, wierzchołków (proste przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne graniastosłupa
• rysuje siatkę graniastosłupa prostego, mając dany jej fragment
• oblicza długości przekątnych graniastosłupa prostego (proste przykłady)
• oblicza objętość graniastosłupa prostego (proste przykłady)
• określa liczby ścian, wierzchołków i krawędzi ostrosłupa
• wskazuje elementy charakterystyczne ostrosłupa (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni ostrosłupa, mając daną jego siatkę (proste przykłady)
• rysuje siatkę ostrosłupa prostego, mając dany jej fragment (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej ostrosłupa (proste przykłady)
• oblicza objętość ostrosłupa prawidłowego (proste przykłady)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami graniastosłupa a płaszczyzną jego podstawy lub ścianą boczną (proste przykłady)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami ostrosłupa a płaszczyzną jego podstawy (proste przykłady)
• wskazuje kąt między sąsiednimi ścianami wielościanów
• wskazuje przekroje prostopadłościanu (proste przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne walca

• zaznacza przekrój osiowy walca
• oblicza pole powierzchni całkowitej walca (proste przykłady)
• oblicza objętość walca (proste przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne stożka
• zaznacza przekrój osiowy i kąt rozwarcia stożka
• oblicza pole powierzchni całkowitej stożka (proste przykłady)
• oblicza objętość stożka(proste przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne kuli (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni kuli i jej objętość

Poziom (P)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOSTATECZNĄ**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• wskazuje w wielościanie rzut prostokątny danego odcinka na daną płaszczyznę (trudniejsze przykłady)
• sprawdza, czy istnieje graniastosłup o danej liczbie ścian, krawędzi, wierzchołków (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej graniastosłupa prostego (proste przykłady)
• oblicza długości przekątnych graniastosłupa prostego (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni graniastosłupa (proste przykłady)
• oblicza objętość graniastosłupa prostego (trudniejsze przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne ostrosłupa (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni ostrosłupa, mając daną jego siatkę (trudniejsze przykłady)
• rysuje siatkę ostrosłupa prostego, mając dany jej fragment (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej ostrosłupa (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni ostrosłupa (proste przykłady)
• oblicza objętość ostrosłupa prawidłowego (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania objętości ostrosłupa (proste przykłady)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami graniastosłupa a płaszczyzną jego podstawy lub ścianą boczną (trudniejsze przykłady)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami ostrosłupa a płaszczyzną jego podstawy (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta między prostą a płaszczyzną (proste przykłady)
• wyznacza kąt między sąsiednimi ścianami wielościanów (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta dwuściennego (proste przykłady)
• wskazuje przekroje prostopadłościanu (trudniejsze przykłady)

• oblicza pole danego przekroju (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni całkowitej walca (trudniejsze przykłady)
• oblicza objętość walca (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości walca (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni całkowitej stożka (trudniejsze przykłady)
• oblicza objętość stożka(trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące rozwinięcia powierzchni bocznej stożka(proste przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości stożka (proste przykłady)
• wskazuje elementy charakterystyczne kuli (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni kuli i jej objętość (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości i(proste przykłady)
• wyznacza skalę podobieństwa brył podobnych
• wykorzystuje podobieństwo brył do rozwiązywania zadań

Poziom (R)

Uczeń otrzymuje ocenę **DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• przeprowadza wnioskowania dotyczące położenia prostych w przestrzeni (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej graniastosłupa prostego(trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni graniastosłupa (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej ostrosłupa (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni ostrosłupa (trudniejsze przykłady)
• sprawdza wzór Eulera dla wybranych graniastosłupów i ostrosłupów
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania objętości ostrosłupa (trudniejsze przykłady)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami graniastosłupa a płaszczyzną jego podstawy lub ścianą boczną (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wskazuje i wyznacza kąty między odcinkami ostrosłupa a płaszczyzną jego podstawy (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta między prostą a płaszczyzną (trudniejsze przykłady)
• wyznacza kąt między sąsiednimi ścianami wielościanów (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta dwuściennego (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole danego przekroju (trudniejsze przykłady)
• rozwiązuje zadania dotyczące przekrojów prostopadłościanu (proste przykłady)
• oblicza pole powierzchni całkowitej walca (zadania o znacznym stopniu trudności)

• oblicza objętość walca (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości walca (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni całkowitej stożka (zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza objętość stożka (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania dotyczące rozwinięcia powierzchni bocznej stożka (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości stożka (trudniejsze przykłady)
• oblicza pole powierzchni kuli i jej objętość (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości (trudniejsze przykłady)
• wykorzystuje podobieństwo brył do rozwiązywania zadań (trudniejsze przykłady)

Poziom (D)

Uczeń otrzymuje ocenę **DARDZO DOBRA**, jeśli opanował poziomy (K) - (R) oraz dodatkowo:

• przeprowadza wnioskowania dotyczące położenia prostych w przestrzeni (trudniejsze przykłady)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni graniastosłupa (zadania o znacznym stopniu trudności)
• uzasadnia prawdziwość wzorów dotyczących przekątnych graniastosłupów (proste przykłady)
• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące graniastosłupów
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni ostrosłupa (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania objętości ostrosłupa (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące ostrosłupów
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta między prostą a płaszczyzną (zadania o znacznym stopniu trudności)
• wyznacza kąt między sąsiednimi ścianami wielościanów (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta dwuściennego (zadania o znacznym stopniu trudności)
• oblicza pole danego przekroju (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości walca (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące walca
• rozwiązuje zadania dotyczące rozwinięcia powierzchni bocznej stożka (zadania o znacznym stopniu trudności)
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości stożka (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące stożka
• stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości (zadania o znacznym stopniu trudności)
• rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące kuli
• wykorzystuje podobieństwo brył do rozwiązywania zadań objętości (zadania o znacznym stopniu trudności)

Poziom (W)

Uczeń otrzymuje ocenę **CELUJĄCĄ**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K) – (D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące stereometrii
• przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących związków miarowych w wielościanach i bryłach obrotowych